

Görme Yetersizliği Nedir? Az Gören Nedir?

Görme Yetersizliği Olan Birey: Eğitimde dokunsal ve işitsel materyallere ihtiyaç duyan kişidir. Eğitsel açıdan görme engelli ve az gören olarak tanımlanan birey, okuma için kabartma alfabe ya da konuşan kitaplara ihtiyaç duyar. Görme duygusunu öğrenme amacıyla kullanamaz.

Az Gören Birey: Görme duygusunu öğrenme amacıyla kullanabilen kişidir. Az gören bireyler görme potansiyellerini en üst düzeyde kullanabilmek için gözlük, büyüteç gibi araç gereçlerle, büyük puntolu yazı, aydınlatma, zıtlık gibi materyal ve çevre düzenlemelerine gerek duyarlar.

Bu Durumun Muhtemel Nedenleri:

- Nadir olarak genetik geçişli olabilir.
- Annenin gebelik sırasında geçirdiği ateşli hastalıklar, kullandığı ilaçlar, radyasyona maruz kalması,
- Doğum anı travmaları, güç doğumlar
- Erken doğumlarda kuvözdeki bebeğe kontrolsüz oksijen verilmesi
- A vitamini eksikliği
- Frengi, şeker, kızamıkçık, menenjit vb bazı iltihaplı hastalıklar
- Ev, iş, trafik kazaları gibi kazalar da görme engeline neden olabilmektedir.

Görme Yetersizliği Olan ve Az Gören Bireylerin Özellikleri:

- Bilişsel yeteneklerde ve ya kavramsal gelişimde gecikme gözlenir.
- Özellikle soyut düşünmede problemler yaşayabilir.
- Alan kavramına ilişkin bilgileri daha çok dokunma duyusu aracılığıyla elde ederler.
- Diğer duyu organları daha fazla gelişmiştir. Böylece dikkat yoğunlaşma ayrıntıları fark etme yeteneği geliştirilmişlerdir.
- Sosyal faaliyetlere özellikle müziğe ilgilidirler.
- Zihinsel ve fiziksel gelişimlerinde bir gerilik ya da farklılık yoktur.
- Bağımsız hareket etmekte güçlük çekerler.

Görme Yetersizliği ve Az Görmenin İpuçları

Görme yetersizliği ve az gören bireylerin kesin tanısı göz hekimleri tarafından yapılmaktadır.

Burada verilecek bilgiler kesin tanının yapılabilmesi ve öğrenmeyi etkileyen görme keskinliği yetersizliklerinin düzeyini belirlemek için öğretmenin sınıfında yapılabileceklerine açıklık kazandırmaya yöneliktir.

1) Parmak Testi: Öğrenciyi karşınıza alın. Çocukla arasındaki uzaklık 3 m. kadar olsun. Elinizi kaldırarak çocuğa üç parmağınızı gösterin. Çocuktan gösterdiğiniz parmak sayısı kadar parmak göstermesini isteyin.

Bu uygulama sonucunda çocuk üç parmağını gösterirse sorun yok, gösteremezse ilkin iki parmağını sonra dört parmağınızı gösterin, çocuk yine başarılı olamazsa görme problemi olduğunu gösterir.

2) Snellen Kartı: görme keskinliğini ölçme amacıyla kullanılır. Sekiz sıra ve her sırada farklı büyüklüklerde E harflerinden oluşmaktadır. E harflerinin büyüklükleri 15,20, 30, 40, 70, 100 ve 200 ayaklık uzaklıklardan ayır edilebilecek şekilde sıralanmıştır. E harfleri karta kolları aşağıya, yukarıya, sağa ve sola bakacak şekilde yerleştirilmiştir.

Çocuğun hangi mesafeden okuyabildiğine bakılarak göz kusuru olup olmadığı gözlenebilir.

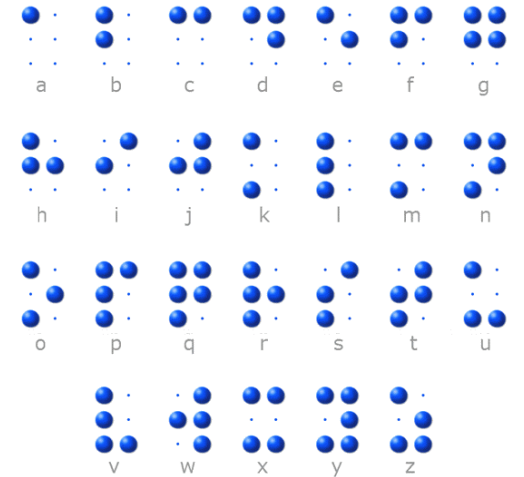

Görme Engeline ve Az Görmede Okuma-Yazma

Son dönemlerde gelişen teknolojiyle birlikte kök hücre tedavi yöntemiyle görme engelinin kalıcı olarak tedavi edilmesi yönündeki umutlar artmıştır.

Eğitim açısından görme engelli bireyler için Braille Alfabeti, gerekli düzenlemeler yapılmış bilgisayar donanımlarıyla öğrencilerin eğitimden faydalanması sağlanmaktadır.

Öğretmenlere Tavsiyeler

- Çocuk uzun süre aynı yere bakıyorsa
- Gözlerini normalden farklı döndürüyorsa
- Gözlerde kızarma yaşarma oluyor ve sık sık gözlerini ovup kaşıyorsa
- Gözlerini ışıktan kaçırıyor ve gözlerde titreme oluyorsa
- Etrafa amaçsız uzanıyor ve sık sık düşüyorsa
- Renkli bir resmin renklerini ayıramıyorsa
- Okurken bildiği harfleri birbirine karıştırıyorsa;

Aile bilgilendirilmeli ve tıbbi kontrole yönlendirilmelidir. Bu belirtilen davranışların dışında okulda yapılan taramalarla görme sorunları olan bireyler belirlenebilir.

İlköğretim ve daha ileri düzeydeki bireylerin görme keskinliği, üzerinde irili ufaklı kolları farklı yönlere bakan E'lerden oluşan Snellen kartıyla ölçülmektedir.

Görme yetersizliğine sahip bireyler özel eğitimle birlikte, kendilerine yetebilen hayatlarını bağımsız yürütebilen birey olabilirler.

Ailelere Tavsiyeler

- Çocuğun gözlerinde anatomik sapmalar varsa
- Görme alanındaki nesnelere ulaşamıyorsa objeler ve elleriyle oynayamıyorsa
- Göz teması kuramıyor, cee oyunu ve bay bay gibi basit motor becerileri taklit etmiyorsa
- Bunlarla birlikte baş ağrısı mide bulantısı, baş dönmesi, gözlerde kaşıntı, aşırı derecede gözyaşı ve bulanıklık gibi şikâyetler varsa;

Çocuklukta bu şikâyetlerin biri ya da bir kaçıyla karşılaşılması durumunda ebeveynler çocuklarını doktora götürmeli ve çocuğun görme probleminin olup olmadığını belirlenmesini sağlamalıdır.

DÖRTYOL
REHBERLİK VE ARAŞTIRMA
MERKEZİ

Özel Eğitim Hizmetleri Bölümü

**Görme Yetersizliği
Nedir?**

- **Web:** <http://dortyolram.meb.k12.tr>
- **Adres:** Özerli Mah. 1 Nolu Çiftçiyolu Sok. No19 Fatih Ortaokulu Yanı Dört Yol
- **Telefon:** 0326 713 23 33